

606F

909

F

نام

نام خانوادگی

محل امضاء

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

عصر جمعه
۹۳/۱۱/۱۷

آزمون ورودی دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۴

مجموعه الهیات و معارف اسلامی (۴) - (کد ۱۱۱۴)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

بهمن ماه - سال ۱۳۹۳

حق جاب، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark your answer sheet.

- 1- Your new spokesperson is very ----- and clearly comfortable speaking in front of large audiences.
1) impatient 2) willful 3) voluble 4) modish
- 2- That ring is made from an ----- of minerals; if it were pure gold it would never hold its shape.
1) occurrence 2) elaboration 3) intervention 4) amalgam
- 3- Fortunately, the parliament ----- the new law that would prohibit companies from discriminating according to race in their hiring practices.
1) abridged 2) ratified 3) magnified 4) persuaded
- 4- The teacher did not appreciate the student's ----- and gave him detention.
1) sarcasm 2) advent 3) blunder 4) reverie
- 5- The police have not yet been able to find the missing child; to all of the searchers, the child's location is still a great -----.
1) fallacy 2) enigma 3) remorse 4) sympathy
- 6- I really feel sad to say that we are now witnessing environmental destruction on an ----- scale.
1) implicit 2) inadvertent 3) articulated 4) unprecedented
- 7- Ted was severely ----- by his colleagues for his use of offensive language when addressing the guests.
1) deviated 2) castigated 3) resigned 4) hardened
- 8- As shrinking military budgets add to economic woes, arms manufacturers are ----- seeking to expand their markets.
1) nocturnally 2) equivocally 3) indecisively 4) aggressively
- 9- Much to my -----, I should confess that we don't have a good indication that women are actually taking better care of themselves today.
1) indifference 2) verification 3) chagrin 4) jubilation
- 10- It is to be remembered that living in a ----- country is no guarantee you will necessarily live a long life.
1) prosperous 2) conceptual 3) conceivable 4) long-winded

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

The human question is the big one. (11) ----- on humans are very thin. Most human populations that are forced to survive on low-calorie diets are also malnourished and are as likely (12) ----- from vitamin and mineral deficiencies. (13) ----- is on the Japanese island of Okinawa, Walford notes: "The Okinawans have about (14) ----- the calorie intake of the rest of Japan. They eat mainly fish and vegetables. They have as much as 40 times the incidence of people (15) ----- 100. They have less diabetes, tumors and so forth than the rest of Japan."

- 11- 1) The data exist 2) The data whose existence
3) Existing data that are 4) The existing data
- 12- 1) not to die as prematurely 2) as not to die prematurely
3) so not to prematurely die 4) not to die prematurely as
- 13- 1) Only one exception to know 2) The only exception to know
3) The only known exception 4) One exception is only known

- 14- 1) 70 percent of
3) 70 percent
- 15- 1) in
2) for
3) over
4) with
- 2) a percentage of 70
4) 70 of the percentage

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and choose the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark it on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Postmodernism questions the modernist reliance on reason as the basis of certainty, just as modernism questioned the traditional or premodern reliance on revelation. Rejecting neither revelation as such, nor the validity of human reason, postmodernism rejects instead the notion that any human being or group is privileged with the ability to interpret revelation or nature authoritatively for all time and circumstances. Postmodernists analyze all texts in terms of their socioeconomic, political, and cultural contexts and assert that all readings are interpretations likewise contextualized and therefore subject to reinterpretation. Contemporary Muslim thinkers using postmodernist theories and methods of interpretation (hermeneutics) characteristically question traditional interpretation of religious teaching, recognizing their relevance to certain historical contexts but seeking interpretations of eternal truths more suitable to changing contemporary realities. This hermeneutic is often identified with the Islamic legal reasoning process known as *ijtihad*.

- 16- **What can be the best topic for this passage?**
1) Postmodernism and Modernism
2) Postmodernism and Its Principles
3) Postmodernist Theories and Methods
4) Postmodern Muslim Thinkers
- 17- **It can be inferred from the passage that -----.**
1) premodernism holds that human reasoning is reliable
2) contemporary Muslim thinkers reject postmodernist theories
3) traditional and premodern revelations were the focus in modernism
4) postmodernism is similar to modernism in rejecting traditional thinking
- 18- **The word "privileged" in line 4 is closest in meaning to -----.**
1) benefited
2) rejected
3) analyzed
4) interpreted
- 19- **According to the passage, postmodernists analyze texts in terms of all of the following factors EXCEPT -----.**
1) cultural
2) political
3) ideological
4) socioeconomic
- 20- **Hermeneutics and postmodernism are both supporting -----.**
1) keeping contemporary realities
2) the same reality in all the world
3) different interpretations in different contexts
4) invalidity of multiple historical contexts

PASSAGE 2:

Seclusion is referring to various practices designed to protect women from men in traditional Muslim societies, including confining women to the company of other women or in separate female living quarters, veiling, self-effacing mannerisms, and the separation of men and women in public places. These practices reflect both social and religious customs. Seclusion practices were well established in pre-Islamic societies of the Mediterranean,

Mesopotamia, and Persia and are reinforced in Islamic scripture and law. Female seclusion declined precipitously in the early twentieth century due to education and increased economic opportunities for women, particularly in urban areas. In traditional and rural societies, such as some of the Gulf states, value is still placed on the rigid separation of women from unrelated men. Since the early 1980s sermons and fatwas of conservative preachers and theologians have encouraged female modesty, veiling, and seclusion practices; the positive response of many young women is often a reflection of a desire to assert an Islamic identity distinct from Western standards. For professional working women, wearing the veil is a way to claim space in an arena traditionally reserved for men; it is a strategy for coping with men who are uncomfortable working with women; and for religious women, it is a means of emulating their grandmothers' generation and preserving religious and cultural heritage.

- 21- **What is the main purpose of the passage?**
 1) To discuss why women should be secluded
 2) To define the concept of seclusion and give a historical account
 3) To name different parts of the world in which seclusion existed
 4) To show the relationship between identity and seclusion
- 22- **According to the passage, all of the following are the practices of seclusion EXCEPT -----.**
 1) veiling, self-effacing mannerisms
 2) separation of men and women in public places
 3) confining women to company of other women
 4) separation of men and women in their homes
- 23- **The word "precipitously" in line 7 is closest in meaning to -----.**
 1) suddenly 2) slowly 3) precisely 4) extremely
- 24- **It can be inferred from the passage that women -----.**
 1) used other strategies instead of being secluded
 2) rejected seclusion and other religious heritage
 3) preferred cultural heritage to religious heritage
 4) made no distinction between Islamic identity and Western standards
- 25- **The author's attitude toward seclusion is -----.**
 1) disproving 2) objective 3) sarcastic 4) supportive

PASSAGE 3:

Pan-Islamism ideology is calling for sociopolitical solidarity among all Muslims. It has existed as a religious concept since the early days of Islam. It emerged as a modern political ideology in the 1860s and 1870s at the height of European colonialism, when Turkish intellectuals began discussing and writing about it as a way to save the Ottoman Empire from fragmentation. It became the favored state policy during the reign of Sultan Abdulhamid II (r. 1876-1909) and was adopted and promoted by members of the ruling bureaucratic and intellectual elites of the empire. With the rise of colonialism, it became a defensive ideology, directed against European political, military, economic, and missionary penetration. It posed the sultan as a universal caliph to whom Muslims everywhere owed allegiance and obedience. It sought to offset military and economic weakness in the Muslim world by favoring central government over the periphery and Muslims over non-Muslims in education, office, and economic opportunities. Ultimately, it failed and collapsed after the defeat and dismemberment of the Ottoman Empire after World War I. It was resurrected during the resurgence of Islam after World War II. It was expressed via organizations such as the Muslim World League and the Organization of the Islamic Conference, which seek to coordinate Islamic solidarity

through political and economic cooperation internationally. It has also served as an important political tool in recruiting all-Muslim support against foreign aggressions.

- 26- **The main goal of pan-Islamism is -----.**
 1) integrating all Muslims in the world
 2) saving the Ottoman Empire from fragmentation
 3) becoming a defensive ideology against colonialism
 4) recruiting all Muslims' support against foreign aggressions
- 27- **According to the passage, pan-Islamism offset military and economic weaknesses in the Muslims world by -----.**
 1) seeking Islamic solidarity
 2) favoring central government over the periphery
 3) organizing different Islamic conferences
 4) collapsing and dismembering Ottoman Empire
- 28- **It can be inferred from the passage that pan-Islamism has all of the following features EXCEPT -----.**
 1) defensive ideology 2) religious concept 3) political ideology 4) economic solidarity
- 29- **The word "fragmentation" in line 5 is closest in meaning to -----.**
 1) change 2) defense 3) consolidation 4) separation
- 30- **It is suggested in the passage that pan-Islamism was a modern political ideology because it -----.**
 1) posed the sultan as a universal caliph
 2) offsets military and economic weaknesses
 3) could save an empire from fragmentation
 4) was adopted and promoted by intellectual elites

زبان عربی:

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۳۱ - ۳۸)

۳۱- ﴿الم تر أن الله أنزل من السماء ماء فتصبح الأرض مخضرة﴾:

- (۱) آیا ندیدی که الله از آسمان آبی نازل کرد و سپس زمین سبز می شود!
 (۲) آیا نمی نگری که خداوند از آسمان آبی را فرو فرستاد تا زمین سرسبز شود!
 (۳) آیا نمی بینی که چگونه الله از آسمان بارانی نازل کرد و سپس زمین سرسبز پدید آمد!
 (۴) آیا ننگریستی که همانا خداوند از آسمان باران را فرو فرستاد برای اینکه زمین سبز و خرم گردد!

۳۲- « من أبغض الخلاق إلى الله رجلٌ قَمَشَ جهلاً، مَوْضِعٌ في جهالِ الأُمَّةِ، عم بما في عقد الهدنة، قد سمّاه أشباه الناس عالماً و ليس به! »:

(۱) منفورترین مردم نزد خدا کسی است که مشتی نادان گردآوری کرده و جاهلان به او جایگاهی داده‌اند، از مشاهده صلح و آشتی کور است، انسان‌نمایان عالمش می‌دانند در حالیکه نمی‌دانند!

(۲) از جمله مبعوض‌ترین مخلوقات نزد خدا شخصی است که جهل را در خود جمع کرده، در بین نادانان امت به هر سو شتابنده است، نسبت به آنچه در پیمان صلح است، کور است. مردم‌نمایان او را عالم نامیده‌اند در حالیکه چنین نیست!

(۳) از جمله مردمی که موجب خشم خداست مردی است که جهل و نادانی را به دوش می‌کشد و جایگاه او بین نادانان خوب است، از دیدن آشتی و صلح بیزار است، گروهی آدم‌نما او را عالم می‌خوانند اما اصلاً هیچ علمی ندارد!

(۴) بعضی مردم نزد خدا بسیار مورد بغض و نفرتند، مثل آن شخصی که دانسته‌هایش نادانی است و با همان بین جاهلان امت جایگاهی کسب کرده و از آنچه صلح و دوستی باشد گریزان است، گروهی به ظاهر انسان او را دانا می‌دانند در حالیکه جاهل است!

۳۳- « نجم عن الصّراع بين قبول المذهب أو رفضه أن أخذ لقيف من الناس يستمع إلى الدّعاة، فمنهم من آمن و منهم من ظلّ حائرًا! »:

(۱) درگیری بین پذیرفتن یا نپذیرفتن این مذهب منجر به این شد که گروهی از مردم سخنان داعیان را پذیرفتند، پس جمعی از آنها آن را قبول کردند و عده‌ای دیگر سرگردان ماندند!

(۲) کشمکش بین قبول مذهب یا رد آن منتج به این شد که گروهی از مردم به استماع دقیق سخنان داعیان پرداختند، آنگاه بعضی از آنها ایمان آوردند و برخی از آنها سرگردان ماندند!

(۳) از نزاع بین پذیرفتن دین یا مخالفت با آن حاصل این شد که بعضی از مردم سخنان داعیان را با دقت گوش کردند، پس عده‌ای ایمان آوردند اما برخی همچنان سرگردان بودند!

(۴) تعارض بین دو نظریه در قبول دین یا رد کردن آن سبب شده که گروهی اندک از مردم سخنان داعیان را گوش کنند، آنگاه بخشی از آن سخنان را پذیرفتند و درباره سایر سخنان همچنان مردّد بودند!

۳۴- « للّموء، في عين الجبان، تلون و للذّعر، في سمع الجريء، صفير! »:

(۱) مردن برای شخص ترسو، در هر موقعیتی به صورتی در می‌آید، و ترس و پریشانی چون صدایی آرام به گوش شجاع می‌رسد!

(۲) انسان ترسو هر لحظه مرگ را به شکلی می‌بیند، اما شخص با جرأت صدای مخوف را مثل صدایی خوش و آرام می‌شنود!

(۳) مرگ در چشم انسان بزدل به رنگهای مختلف جلوه می‌کند، و ترس و وحشت در گوش انسان شجاع آوازی خوش دارد!

(۴) مرگ پیش چشم انسان بزدل متغیر است، و خوف و ترس در گوش شخص با شهامت چون سوت کشیدن است!

۳۵- عین الخطأ:

- (۱) نادینک فلم تُجب علی! صدایت کردم و پاسخم ندادی!
 (۲) إن الحوادث قد یطرقن أسحاراً! همانا حوادث گاهی سحرها در می‌کوبند!
 (۳) لست أعفو عنك ما لم تُغیر أسلوبك! اگر روش خود را تغییر ندهی، از تو نخواهم گذشت.
 (۴) لو كنت تستفید من فرصك ما كنت نادماً الآن! اگر از فرصتهایت استفاده می‌کردی، الآن پشیمان نبودی!

۳۶- «شذبنا فتادة من يلينا!». عین المناسب في المفهوم:

- (۱) از چنگ دشمن گریختیم!
 (۲) دشمن را به خود متمایل ساختیم!
 (۳) بینی دشمن را به خاک مالیدیم!
 (۴) آن را که به دنبال ما بود حمایت کردیم!
 ۳۷- « آگاه باشید که در روزهایی از امید بسر می‌برید که در پی آن مرگ است: پس هرکس به عمل بپردازد موفق می‌شود و هرکس کوتاهی کند، به حتم خود او زیانکار است! » عین الصحيح:
 (۱) ها أنتم تقضون أيام أمل يأتي بعده الموت؛ فمن أقدم بالعمل يفز و من أقصر فهو يضر نفسه!
 (۲) ألا و إنكم في أيام أمل من ورائه الأجل، فمن بادر إلى العمل فاز و من قصر فإنه هو الخاسر بنفسه!

- (۳) انتبهوا أن الأجل سينالكم بعد أيام أملكم هذه، من أسرع إلى العمل الصالح لقد نجح و من أغفل فهو خاسر بنفسه!
 (۴) ألا و إنكم الآن في أيام الأمل و الموت يدرکم بعده، من تعجل في عمل الخير لقد ظفر و من اقتصر فقد ضر نفسه!

۳۸- عین الصحيح:

- (۱) آنچه در دنیاست دوام نمی‌یابد، نه شادیش و نه سختیش: ما فی الدنيا لا يدوم، لا طربها و لا مصیبتها،
 (۲) اگر به سختی دچار شدی، امیدوار باش که تمام می‌شود: إذا أصبت بالعسر، کن رجاءً ينتهي،
 (۳) و اگر شاد شدی، غنیمت‌دان که همیشگی نیست: إذا ضحكت، اغتم فإنه تُدیم،
 (۴) اما هرگز متکبر مباش. چه حکم خدا بر همه چیز غالب است: ولكن لا تکبر، لأن حکم الله هو الغالب علی کل شیء!

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (۳۹ و ۴۰)

- ۳۹- « لعمرک ما بالموت عار علی الفتی و ما أحد حی و إن عاش سالماً
 و ما أحد حی و إن عاش سالماً
 (۱) عمرک - عار - تصیبه - أحد
 (۲) الفتی - عاش - سالماً - أخذ
 (۳) لعمرک - الموت - المعایر - حی
 (۴) أخذ - ممن - غیبت - المقابر

٤٠- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) أَلَا فَالْحَدْرَ الْحَدْرَ مِنْ طَاعَةِ سَادَاتِكُمْ وَ كِبْرَائِكُمْ،
- (٢) الَّذِينَ تَكْبَرُوا عَنْ حَسْبِهِمْ وَ تَرَفَّعُوا فَوْقَ نَسَبِهِمْ،
- (٣) وَ أَلْقُوا الْهَجِينَةَ عَلَى رَبِّهِمْ، وَ جَاحَدُوا اللَّهَ،
- (٤) عَلَى مَا صَنَعَ بِهِمْ، مُكَابِرَةً لِقَضَائِهِ وَ مُغَالَبَةً لِأَلَانِهِ!

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤١ - ٤٣)

٤١- « عرفنا أنه لا يجوز أن يسلب كمال من الكمالات منه تعالى لكونه مبدأ كل كمال! »:

- (١) مبدأ: اسم - مفرد مذكر - جامد - معرف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / خبر مفرد لشبهه فعل «كون» و منصوب و اسمه ضمير الهاء المتصل
- (٢) يجوز: مضارع - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالإسكان) - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية
- (٣) يسلب: للغائب - لازم - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع، و نائب فاعله «كمال» و الجملة فعلية و مصدر مؤول و فاعل لفعل «يجوز»
- (٤) تعالى: ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب تفاعل - معتل و ناقص / فاعله ضمير «هو» المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً

٤٢- ﴿ إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴾:

- (١) هي: ضمير منفصل مرفوع و اسم «إن» المشبهة بليس و مرفوع محلاً، و الجملة اسمية
- (٢) نحن: ضمير منفصل للرفع و مبتدأ و مرفوع محلاً، و الجملة اسمية، و «ما» حرف نفي غير عامل
- (٣) مبعوثين: اسم مفعول و مجرور بالياء و «بمبعوثين» جار و مجرور متعلقهما محذوف و شبه الجملة خبر لحرف «ما» المشبهة بليس
- (٤) نحيا: فعل مضارع، معتل و لفيف مقرون، و مرفوع بضمّة مقدّرة و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «نحن» و الجملة فعلية

٤٣- « لو كان في قلبي كقدر قلامه حُباً لغيرك ما أتتك رسائلي! ». عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) أتت: فعل ماضٍ من باب إفعال، معتل و لفيف مفروق، فاعله «رسائل» و الجملة فعلية
- (٢) كقدر: الكاف اسم بمعنى «مثل» و تقع بعد كل عامل، و هنا في موضع الرفع، و «قدر» مضاف إليه و مجرور
- (٣) حُباً: جامد و مصدر، و أكثر ما يستعمل فعله من باب إفعال؛ تمييز مفرد و منصوب و مميّزه الملفوظي «قلامه»
- (٤) كان: من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه كلمة الكاف و هي اسم، و خبره المقدم شبه الجملة «في قلب»

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٤-٥٠)

٤٤ - عَيْنُ الْفِعْلِ الْمَتَّصِلِ بِنُونِ التَّأَكِيدِ لِلْمَخَاطَبِ:

(١) قُلْنَا / اَفْرَحْنَا (٢) قَوْلْنَا / اَفْرَحْنَا (٣) قَوْلُنَا / اَفْرَحْنَا (٤) قَوْلِنَا / اَفْرَحْنَا

٤٥ - عَيْنُ مَا يَجُوزُ فِيهِ الْإِدْغَامُ وَ التَّفْكِيكُ:

(١) شُقَّ أَمْوَاجُ الْفِتَنِ بِسَفَائِنِ النَّجَاةِ!

(٢) عِنْدَمَا تَمَّتْ أَيْدِي النَّاسِ إِلَى الزَّادِ لَا أَكُونُ بِأَوْلِهِمْ!

(٣) لَوْ حُمَّ الْقَضَاءُ لِلْإِنْسَانِ لَا تَحْفَظُهُ الْبِرَارِي وَ الْبُحُورُ!

(٤) مِنَ النَّاسِ مَنْ يَهْتَمُّ بِالْعَبْرِ فَيَمْنَعُهُ عَقْلُهُ مِنْ ارْتِكَابِ الْخَطَايَا!

٤٦ - عَيْنُ الْخَطَا (فِي الْمَبْنِيِّ لِلْمَجْهُولِ):

(١) مَا أَقْبَحَ بِالْمَرْءِ أَنْ يُغَارَ عَلَيْهِ وَ لَا يُغَيَّرَ! (٢) لَا يَدْرِكُ الْحَقُّ إِلَّا بِوَأَسْطَةِ مَنْ يَطْلُبُهُ!

(٣) الْجِهَادُ لَوْ تَرَكَ رَغْبَةً عَنْهُ، فَلْيَنْتَظِرِ الذَّلَّ تَارِكُهُ! (٤) نَعَمَ الْمَرْءُ مَنْ يَنْتَظِرُ بِمَنْ سَبَقَهُ قَبْلَ أَنْ يُنْتَظَرَ بِهِ!

٤٧ - عَيْنُ الْخَطَا (فِي أَحْكَامِ الشَّرْطِ):

(١) إِنْ جَنَّتِي بِبِرْهَانٍ مَقْنَعٍ أَذْعُنُ لَكَ!

(٢) إِنْ رَأَيْتَكَ بَيْنَ الْفَائِزِينَ، أَفْرَحُ أَنَا وَ يَفْرَحُ أَبُوكَ!

(٣) إِنْ عَظُمَتِ الْمَسَائِلُ الصَّغِيرَةُ تَعَظَّمَ هِيَ بِنَفْسِهَا!

(٤) إِنْ تَقَعَّ فِي السُّوءِ لَا تَنْجُ مِنْهُ إِلَّا إِذَا أَبْعَدْتَ نَفْسَكَ عَنْهُ!

٤٨ - عَيْنُ «لَا» لِنَفْيِ الْوَاحِدِ:

(١) لَا فَاكِهِةٌ فِي الثَّلَاجَةِ، بَلْ لَبِنٌ وَ رَطْبٌ! (٢) لَا طَالِبٌ فِي الصَّفِّ، بَلْ طَالِبَانُ!

(٣) لَا عِلْمَ فِي الْحَيَاةِ بِمَا جَرَى وَ لَا بِمَا سَيَجْرِي! (٤) لَا إِنْسَانَ يَدْرِي عَاقِبَةَ أَمْرِهِ، فَعَلَيْهِ التَّوَكُّلُ فَقَطْ!

٤٩ - عَيْنُ «كَادَ» تَامَةً:

(١) كَدَدْتُ أَنْ أَسْقُطَ عَلَى الْأَرْضِ، فَتَوَقَّفْتُ لِحِظَةٍ كَيْ أَهْدَأُ!

(٢) مَا كَدَدْتُ أَبْدَأُ بِالْكِتَابَةِ حَتَّى تُوَارِدَتْ عَلَيَّ أَفْكَارٌ مُخْتَلِفَةٌ!

(٣) كَادَتِ السَّمَاءُ تَمْطُرُ فَلْبَسْتُ لِبَاسًا صُوفِيًّا وَ حَمَلْتُ مِظْلَتِي!

(٤) لَوْ لَا يَسَاعِدُنِي رَبِّي لَكَادَ أَنْ تَنْزَلِقَ رِجْلِي فِي الْمَصِيبَةِ وَ الرَّذِيلَةِ!

٥٠ - عَيْنُ الْخَطَا:

(١) كَأَيِّنَ مِنْ مَصِيبَةٍ أَكْثَرَ تَأْثِيرًا فِي حَيَاةِ الْإِنْسَانِ! (٢) كَأَيُّ مَنْ هَزِيمَةٌ تَرْقِي الْإِنْسَانَ فِي الْحَيَاةِ!

(٣) كَأَيِّنَ مِنْ أَمْرٍ يَشْتَرِي مِنْ مَالِهِ حَسَنَ صَيْتِهِ! (٤) كَأَيُّ مَنْ طَالِبٌ لَا يَدْرُسُ ثُمَّ يَنْدَمُ فَيَجْبِرُ تَكَاسُلَهُ!

ادیان و مذاهب:

- ۵۱- منظومه جابجی از کیست؟
 (۱) کبیر (۲) آرجزنا (۳) نانک (۴) راماکریشنا
- ۵۲- کدام گروه با عقاید موسی بن میمون مخالف بودند؟
 (۱) نهمانیه (۲) حسیدیسم (۳) راست کیشان (۴) محافظه کاران
- ۵۳- کدام یک از دانشمندان معروف یهود، فرقه قرائیم را بر حق دانست؟
 (۱) ابن عزرا (۲) ابن میمون (۳) ابن جبرون (۴) سعدیا بن یوسف
- ۵۴- آیین مهیزم توسط چه کسی و در کجا بنیاد نهاده شد؟
 (۱) «یائو» در چین (۲) «لائوتزو» در ژاپن
 (۳) «موتزو» یا «موتی» در چین (۴) «وتزو» یا «موتی» در ژاپن
- ۵۵- نظر قانونیان درباره پیروان کنفوسیوس چه بود؟
 (۱) بی طرف بودند. (۲) مخالف کنفوسیوس و معتقد به برافتادن فنودالیزم
 (۳) موافق کنفوسیوس و معتقد به احیاء فنودالیزم (۴) موافق کنفوسیوس و معتقد به برافتادن فنودالیزم
- ۵۶- ابراهیم (ع) خدای خود را چه لقب داد؟
 (۱) ال شده (۲) الیم (۳) ادونی (۴) ملج
- ۵۷- بزرگترین عملی که موسی در کار رسالت و پیشوایی قوم خود بجا آورد در کجا بود؟
 (۱) مصر (۲) مدین (۳) کنعان (۴) دامنه طور سینا
- ۵۸- این گفته کدام شخصیت است؟ «من علم الیقین خود را نه از طریق مطالعه، بلکه از طریق نماز به دست آوردم.»
 (۱) الیاس ویلنایی (۲) ابراهام گیگر (۳) موسی مندلسون (۴) سعدیا بن یوسف
- ۵۹- در زمان سلطنت کدام خاندان، معبودی بنام تی (آسمان) یا شانگ تی مورد عبادت عام و خاص قرار گرفت؟
 (۱) چو (۲) شانگ ها (۳) هان (۴) تانگ
- ۶۰- چه کسی با پیروانش، از طلب علم و دانش دست کشیدند و روش استقلال فکر و عدم تقلید عقیده را پیش گرفتند؟
 (۱) یانگ چو (۲) لائوتزو (۳) شن تائو (۴) جوانگ تزو
- ۶۱- کدام کتاب تماماً ابداع قلم کنفوسیوس است؟
 (۱) لی چی (۲) ای چینگ (۳) چون جیو (۴) شوچینگ
- ۶۲- از اعتقادات پیروان است که: «باید مردم معتقد به دو اصل روحانی شوند، اول آسمان در بالا، دوم ارواح نامرئی در پایین»
 (۱) تائوئیست ها (۲) قانونیان (۳) مکتب اصولی (۴) کنفوسیانیسم جدید
- ۶۳- کدام یک از کتب مربوط به دوره مکابیان است؟
 (۱) میکاه (۲) عزرا (۳) عاموس (۴) امثال سلیمان
- ۶۴- در قیصریه و در جواب سؤال عیسی از حواریون که: «مردم مرا که می دانند؟». کدام یک از حواریون گفت: «تو مسیح هستی».
 (۱) متی (۲) بطرس (۳) یوحنا (۴) اندریاس
- ۶۵- مروج آیین بودا در کشور کره چه کسی بود؟
 (۱) سوندو (۲) کیمی (۳) ماهیندا (۴) آشوکا
- ۶۶- «ژینزا» به چه معنی است؟
 (۱) مذهب رسمی شینتو (۲) اساطیر مردمی در ژاپن
 (۳) مذهب عامیانه اشینتو (۴) دین و ایمان قلبی به معنای مطلق آن
- ۶۷- در دین زرتشتی کدام ایزد است که زرتشت از او نامی نمی برد اما بعداً در نزد عامه از جایگاهی بالاتر از اهوره مزدا برخوردار می شود؟
 (۱) هوما (۲) میترا (۳) ارمایتی (۴) هوروات
- ۶۸- در اعتقادات زرتشتیان، خستره نگاهبان چیست؟
 (۱) خاک (۲) آب (۳) معدن و سنگ (۴) آتش

- ۶۹- در هلند، نهضت اصلاحات مذهبی به رهبری چه کسی استقرار یافت؟
 (۱) کالون (۲) تسوینگلی
 (۳) فیلیپ دوم (۴) ویلیام معروف به خموش
- ۷۰- اندیشه‌های کدامین متکلم چنان به شیعه نزدیک است که برخی او را در شمار شیعیان آورده‌اند؟
 (۱) نظام (۲) کعبی
 (۳) ابوهاشم جیبی (۴) قاضی عبدالجبار معتزلی
- ۷۱- نظریه «طفره» در علم کلام اسلامی منسوب به چه کسی است؟
 (۱) نظام (۲) ابوالهدیل (۳) عمروبن عبید (۴) ثمامه بن اشرس
- ۷۲- خدایی بزرگ و دایی که رابط میان انسان با بعضی خدایان و حلال مشکلات است؟
 (۱) وایو (۲) یمه (۳) آگنی (۴) ساویتا
- ۷۳- خالق کیهان درودا کدام است؟
 (۱) ورونه (۲) برهما (۳) پرچاپتی (۴) ویشوه کرمن
- ۷۴- کدام یک از صفات زیر جزء آیین اخلاقی «بوشیدو» نمی‌باشد؟
 (۱) ادب (۲) جرأت (۳) ریاضت (۴) شرف
- ۷۵- شمار مسیحیان ژاپن، تحت تأثیر کدام مورد رو به افزایش گذاشت؟
 (۱) افکار عالمی به نام موتوری (۲) ورود مداحان آمریکایی به ژاپن
 (۳) مسافرت قدیس فرانسوا گزاویه به ژاپن (۴) نامه پرزیدنت فیلمور به پادشاه ژاپن
- ۷۶- «وو - وی» در کتاب تائو ته چینگ به معنای چیست؟
 (۱) انانیت (۲) تفکر و اندیشه
 (۳) فروتنی و مراقبه (۴) سکون نفس و عمل توأم با تسلیم
- ۷۷- این جمله منسوب به کدام یک از متون دینی است؟ «آنکه خودخواه است نخواهد درخشید و آنکه خودپسند است هرگز راه کمال نخواهد پیمود»
 (۱) وداها (۲) جاپچی (۳) تائوته چینگ (۴) اپانیشادها
- ۷۸- در چین قدیم «دانا یان و فرزندگان» محسوب می‌شوند.
 (۱) خاقان‌ها (۲) دانشمندان (۳) شاهزادگان (۴) معماران بنای اجتماعی
- ۷۹- سرودهای ستایشگر «ایندرا» در کتاب «ریگ ودا» مؤید چیست؟
 (۱) آریائی‌های باستان هیچ‌گاه یک خدا را مافوق دیگر خدایان قرار نداده‌اند.
 (۲) آریائی‌های باستان «رب الارباب» پرست بوده‌اند.
 (۳) آریائی‌های باستان موحد بوده‌اند.
 (۴) اثری وحدت وجودی است.
- ۸۰- این دو عقیده مربوط به کدام مورد می‌باشد؟ «اول اعتقاد به الوهیت عیسی، دوم ایمان به آزادی روح»
 (۱) متی (۲) پولس (۳) پتروس (۴) یوحنا
- ۸۱- چه کسانی معتقد بودند که تسلیم به حکومت رومیان برخلاف ایمان به مشیت الهی است و باید با شمشیر قیام کرد تا چون مسیح ظهور کند آن‌ها را پاداش خیر عطا نماید؟
 (۱) قانیان (۲) قرائیم (۳) هرودیان (۴) فریسیان
- ۸۲- از اصول دینی هندویی، کدام یک نزد بودا محترم و معتبر بوده است؟
 (۱) قانون کرمه (۲) جنیانه مارگه (۳) بکتی یا خلوص (۴) اعتقاد به الوهیت
- ۸۳- از نگاه بودا، چه چیزی در انسان باعث طلب اشیا ناصواب و هدف‌های غلط می‌گردد؟
 (۱) دوکه (۲) تنها (۳) انتا (۴) یزوانه
- ۸۴- موضوع اصلی و ثابت در سراسر اپانیشادها کدام است؟
 (۱) نظریه تنویت (۲) نظریه ذره‌گرایی
 (۳) نظریه طبقاتی (کاست) (۴) اصالت وحدت در عالم وجود
- ۸۵- چه عاملی سبب شد تا آیین بودا در سیلان محفوظ و دست نخورده باقی بماند؟
 (۱) تعصب خاص پیروان این آیین (۲) وجود آثار و اشیائی منتسب به بودا
 (۳) سیلان جزیره‌ای بود به دور از حوادث و مهاجمات (۴) وجود سنت نوشتاری ریشه‌دار در این جزیره

تصوف و عرفان:

- ۸۶- تأثیر نوافلاطونی بر تصوف چه بوده است؟
 (۱) تناسخ (۲) عشق به خدا (۳) پشمینه پوشی (۴) تجرد و چله نشینی
- ۸۷- اولین کسی که برای فرار از اعتراض معترضین رموز صوفیانه به کار برده است، که بود؟
 (۱) سری سقظی (۲) معروف کرخی (۳) جنید بغدادی (۴) ذوالنون مصری
- ۸۸- کدام طریقه تصوف: «اظهار و نشر ملامت» را شیوه خود قرار داده‌اند؟
 (۱) حقیفیه (۲) سهلیه (۳) قساریه (۴) طیفوریه
- ۸۹- مؤلف کتاب «الغنیه لطالب طریق الحق» کیست؟
 (۱) عزیرالدین سنفی (۲) خواجه محمد پارسا (۳) عبدالقادر گیلانی (۴) نجم‌الدین رازی
- ۹۰- از نظر زینر عبارت «خداع» که در بیان معراج روحانی توسط «بایزید بسطامی» به کار رفته معادل کدام مفهوم در منظومه «گیتا» تلقی شده است؟
 (۱) مایا (۲) کرمه (۳) درمه (۴) نیروانا
- ۹۱- تصوف شیخ اشراق چگونه است؟
 (۱) تصوفی خالص است.
 (۲) متفاوت با تجربه جماعت صوفیان است.
 (۳) تلفیقی است از عقاید هندویی و بودایی با تعالیم نوافلاطونی
 (۴) هم از عین القضاة و حلاج نشان دارد و هم از سهل تستری و ترمذی
- ۹۲- چه کسی طریقه «نقشبندیه» را در «هند» تجدید و احیا کرد؟
 (۱) امام ربانی (۲) خواجه محمد پارسا (۳) شیخ باقی بالله (۴) شیخ ضیاءالدین خالدی
- ۹۳- صفت «دیوانه عاقل» با «عابد مبتدع» لقب پیروان کدام یک از فرق صوفیه است؟
 (۱) حلولیه (۲) ملامتیه (۳) کبرویه (۴) حارثیه
- ۹۴- «جامی» در «نفحات الانس» چه کسی را از پیشوایان درجه اول تصوف شمرده است؟
 (۱) رویم (۲) ابن عطا (۳) جنید بغدادی (۴) حارث محاسبی
- ۹۵- عین القضاة همدانی کدام رساله خود را به شیوه سوانح احمد غزالی نگاشت؟
 (۱) لوائح (۲) تمهیدات (۳) زیادة الحقایق (۴) شکوی الغریب
- ۹۶- مبنای کدام طریقت عرفانی بر مجاهده بوده است؟
 (۱) نوریه (۲) سهلیه (۳) جنیدیه (۴) طیفوریه
- ۹۷- تعبیر «جسم گوراست» به اصحاب کدام حکیم باستانی یونان منسوب است؟
 (۱) هرمس (۲) افلاطون (۳) انباذقلس (۴) فیثاغورث
- ۹۸- مشتاق علیشاه به فتوای کدام یک از فقهای قاجار به قتل رسید؟
 (۱) شیخ احمد احسائی (۲) محمدعلی بهبهانی (۳) ملا عبدالله مجتهد (۴) ملا محمد طاهر قمی
- ۹۹- شوق و انس به دنبال چه حالی پیش می‌آید؟
 (۱) وجد (۲) قرب (۳) خوف و رجا (۴) بعد از محبت
- ۱۰۰- کتاب نوالعلوم در خصوص احوال چه کسی است؟
 (۱) حکیم ترمذی (۲) ابونصر سراج (۳) ابوالحسن خرقانی (۴) بایزید بسطامی
- ۱۰۱- او در مرض موت خود وصیت کرد که: «تنها پیراهن او را به فقیر دهند تا به شکلی از دنیا برود که به دنیا آمده است».
 (۱) اویس قرن (۲) معروف کرخی (۳) سری سقظی (۴) مالک دینار
- ۱۰۲- مهم‌ترین علت پیشرفت تصوف کدام است؟
 (۱) در بین عوام طرفدار دارد.
 (۲) با زندگی مادی مخالف است.
 (۳) با شریعت رابطه خوبی ندارد.
 (۴) با قلب و احساسات سروکار دارد.
- ۱۰۳- سالک، چون به معرفت نایل شود، آن مقام «.....» نامیده می‌شود.
 (۱) عین‌الیقین (۲) علم‌الیقین (۳) حق‌الیقین (۴) حلول در حق

- ۱۰۴- این گفته کدام شخصیت است؟ «تصوف کوتاهی امل است و مداومت بر عمل»
 (۱) سری سقطی (۲) جنید بغدادی (۳) ابوالحسن هجویری (۴) ابوالحسن بوشنجی
- ۱۰۵- این گفته کدام شخصیت است؟ «کمال درجه عارف سوزش او بود در محبت».
 (۱) رابعه عدویه (۲) حسین بن منصور (۳) بایزید بسطامی (۴) ابوسعید ابی الخیر
- ۱۰۶- کتاب «الانوار فی کشف الاسرار» از کیست؟
 (۱) محمد غزالی (۲) محی الدین عربی (۳) ابوعثمان مغربی (۴) شیخ روزبهان بقلی
- ۱۰۷- کدام دو فرقه از صوفیه، به علت اعتقاد به حلول و اتحاد، نزد اکثر صوفیه مردود شمرده شده‌اند؟
 (۱) حلمانیه و فارسیه (۲) سیاریه و خفیفیه (۳) سهلیه و نوریه (۴) حکیمیه و خرازیه
- ۱۰۸- در مورد کدام یک از سلسله‌های صوفیه ابن عربی می‌گوید: «اگر مکانت آنها بر خلق ظاهر گردد آنها را چون خدایان پرستش کنند»؟
 (۱) سهلیه (۲) ملامتیه (۳) جنیدیه (۴) محاسبیه
- ۱۰۹- جوانمردان، چه کسی را «سیدالفتیان» خوانده‌اند؟
 (۱) حسن بصری (۲) سلمان فارسی (۳) ذوالنون مصری (۴) علی بن ابی طالب (ع)
- ۱۱۰- به کدام یک از مشایخ صوفیه «شیخ ولی تراش» می‌گفتند؟
 (۱) نجم‌الدین کبری (۲) سعدالدین حموی (۳) علاءالدوله سمنانی (۴) سیف‌الدین باخرزی

تاریخ اسلام:

- ۱۱۱- مهم‌ترین چالش در سیاست خارجی ایلخانان چه بود؟
 (۱) نبرد با خانهای اردوی زرین
 (۲) درگیری و اختلاف با ممالیک مصر
 (۳) تلاش برای مقابله با نفوذ دولتهای مسیحی اروپا
 (۴) تلاش برای به اطاعت واداشتن امیران خاندان‌های کوچک محلی
- ۱۱۲- کدام گزینه از عوامل مؤثر گسترش اسلام در شبه قاره هند نیست؟
 (۱) فعالیت‌های تبلیغی صوفیان
 (۲) فعالیت‌های بازرگانی تاجران مسلمان
 (۳) حملات فاتحان مسلمان در دوره‌های مختلف
 (۴) فعالیت‌های شاعران پارسی گوی
- ۱۱۳- سیاست‌های مذهبی و دینی کدام یک از پادشاهان بابر هند، مخالفت فقها و متشرعان مسلمان را برانگیخته بود؟
 (۱) اکبر شاه (۲) همایون (۳) جهانگیر (۴) اورنگ زیب
- ۱۱۴- جانشین ابن تومرت و بانی واقعی دولت موحدین که بود؟
 (۱) عبدالمومن بن علی (۲) یوسف بن تاشفین (۳) یوسف بن عبدالمومن (۴) عمر بن عبدالله صنهاجی
- ۱۱۵- مرکز دولت بنی نصر کجا بود و کدام کاخ از آثار باشکوه معماری آنان به شمار می‌رود؟
 (۱) قرطبه - الزهراء (۲) مرسیه - قصر الکبیر (۳) غرناطه - الحمراء (۴) مالقه - قصر السرور
- ۱۱۶- امام‌قلی خان حکمران فارس در دوره سلطنت شاه عباس با استفاده از امکانات کدام دولت موفق شد جزیره هرمز را از پرتغالی‌ها بازپس گیرد؟
 (۱) اسپانیا (۲) انگلیس (۳) فرانسه (۴) مغولان هند
- ۱۱۷- کدام عبارت در معنای مالیات دو شیرمه در دولت عثمانی درست است و مورد مصرف آن چه بود؟
 (۱) مالیات جنسی بود که عثمانی‌ها از دامها و احشام مسیحیان مناطق فتح شده می‌گرفتند - تهیه آذوقه و غذای سپاهیان عثمانی
 (۲) مالیات سرانه‌ای بود که عثمانی‌ها از همه مردمان تحت قلمرو خود اعم از مسلمان و غیر مسلمان اخذ می‌کردند - تهیه هزینه عمومی دولت
 (۳) مالیات انسانی بود که دولت عثمانی از هر خانواده مسیحی یک کودک می‌گرفت - استخدام و تربیت آنان در سپاه ینی‌چری
 (۴) مالیات انسانی بود که عثمانی‌ها از قبایل ترک اخذ می‌کردند - استخدام و تربیت آنان در سپاه ینی‌چری

- ۱۱۸- عامل اصلی روگردانی قبایل عرب عراق و کوفه از مختار و همراهی آنان با مصعب بن زبیر چه بود؟
 (۱) همکاری متقابل مختار و موالی ایرانی
 (۲) مخالفت مختار با رهبران و اشراف قبایل عرب
 (۳) برتری دادن مختار به موالی ایرانی در امر قیام نسبت به اعراب
 (۴) انتقام گیری مختار از مسیبان قتل امام حسین (ع) که عمدتاً عرب بودند.
- ۱۱۹- تفاوت ماهوی خلافت اسلامی در دوره اموی در مقایسه با دوره خلفای راشدین کدام است؟
 (۱) خلافت در دوره اموی ماهیت بی‌زنانسی داشت.
 (۲) انحصار قدرت و بی‌توجهی به عدالت اقتصادی و اجتماعی در دوره اموی
 (۳) هیچ یک از خلفای اموی عالم به احکام اسلامی نبودند.
 (۴) خلافت در دوره اموی کاملاً ماهیت قبیله‌ای داشت.
- ۱۲۰- کدام عبارت بیانگر حالت روانی و اخلاقی غالب بر جامعه اسلامی بود که سبب تقابل با شیوه حکمرانی امام علی (ع) گردید؟
 (۱) تعصبات نژادی اعراب و تفاخر نسبت به غیر اعراب
 (۲) مال اندوزی و قدرت طلبی عوام و خواص
 (۳) دوری از معارف و ارزشهای اسلامی و تمایل به معارف غیراسلامی
 (۴) ظاهر بینی نسبت به معارف و احکام اسلامی و پیروی از عقاید نیاکان
- ۱۲۱- کدام اقدام عثمان با روش سیاسی شیخین تناقض داشت؟
 (۱) واگذاری همه مناصب سیاسی به خاندان و خویشاوندان خود
 (۲) خارج کردن قدرت از دست قریش و واگذاری به خاندان اموی
 (۳) رعایت نکردن مساوات در تقسیم بیت المال میان یمنی‌ها و قیسی‌ها
 (۴) گماشتن افراد فاقد صلاحیت دینی به استانداری ولایات و فرماندهی فتوحات
- ۱۲۲- کدام رویداد سبب شد وضع مسلمانان در غزوه خندق به اوج سختی و مشقت برسد؟
 (۱) حمله سواره نظام دشمن به فرماندهی عمرو بن عبدود و عبور از خندق
 (۲) نقص عهد یهود بنی قریظه و همراهی آنان با کفار در اثناء جنگ
 (۳) اتحاد یهودیان تبعید شده بنی نضیر با قریش و قبیله غطفان بر ضد مسلمانان
 (۴) حفر خندق به سبب کمبود عده و عذت مسلمانان در برابر کثرت و قوت دشمن
- ۱۲۳- رسول خدا (ص) در غزوه بنی المصطلق جهت جلوگیری از ادامه اختلاف و منازعه بین مهاجران و انصار چه چاره‌ای اندیشید؟
 (۱) از اصل تغافل استفاده کرد.
 (۲) فرمان رحیل سپاه را در گرمای روز صادر کرد.
 (۳) به تألیف قلوب و دلجویی از انصار پرداخت.
 (۴) مقصران منازعه از مهاجران و انصار را مجازات کرد.
- ۱۲۴- شهر مکه در دره‌ای تنگ و هلالی شکل به نام در ناحیه قرار دارد.
 (۱) حجاز - غور (۲) بطحاء - سرآه (۳) حجاز - نجد (۴) بطحاء - تهامه
- ۱۲۵- در عصر جاهلی کدام رسوم، مانع تناول افراد و قبایل بر یکدیگر بود؟
 (۱) قانون نثار و قانون حلف
 (۲) هم خونی و قانون حلف
 (۳) نسب و حسب مشترک
 (۴) هم خونی و قانون نثار
- ۱۲۶- آیه ۳۰ سوره انفال: وَ إِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ ... ناظر به کدام واقعه عصر نبوی است؟
 (۱) لیلۃ المبیت (۲) غزوه حدیبیه (۳) توطئه دار الندوه (۴) عقبه ارضی (هرشی)
- ۱۲۷- کدام یک از سلسله‌های زیر اساساً خلافت عباسی را مشروع نمی‌دانست؟
 (۱) آل بویه (۲) صفاریان (۳) حمدانیان (۴) علویان طبرستان
- ۱۲۸- کدام عبارت برای تبیین درگیری میان امین و مأمون درست‌تر است؟
 (۱) در اصل رقابت و کشمکش میان عربهای عراق و خراسان بود.
 (۲) درگیری میان امین و مأمون نماد رقابت ایرانیان و ترکان بود.
 (۳) به نوعی بازتاب رقابت و کشمکش میان اعراب و ایرانیان بود.
 (۴) رقابت میان اهل سنت و شیعیان، این گونه بروز کرده بود.

- ۱۲۹- خونخواهی ابومسلم، از انگیزه‌های آشکار و پنهان کدام یک از قیام‌های زیر نیست؟
 (۱) مَنَع (۲) یوسف البرم (۳) سنباد (۴) استادسیس
- ۱۳۰- علت اصلی ناکامی یعقوب لیث صفاری در برابر خلیفه عباسی چه بود؟
 (۱) ناکارآمدی سپاه یعقوب و عدم آگاهی آنان از فنون جنگی
 (۲) عدم پایبندی سپاهیان یعقوب به انضباط نظامی
 (۳) حذف نام خلیفه عباسی از خطبه و سکه توسط یعقوب
 (۴) ناهمگونی سپاه یعقوب و حضور عناصر مختلف قومی و گروهی در سپاه وی
- ۱۳۱- کدام عبارت از دلایل انتقال مرکز دعوت عباسیان از کوفه به خراسان در دوره محمدبن علی نیست؟
 (۱) حضور گسترده اعراب در کوفه و بی‌توجهی آنان به دعوت
 (۲) حضور پرشمار موالی ناراضی از امویان در خراسان
 (۳) حضور شیعیان و علاقمندان به خاندان پیامبر در خراسان
 (۴) حضور افراد بانفوذ و مدبر و قدرتمند ایرانی در خراسان
- ۱۳۲- کدام گزینه درباره سلاجقه بزرگ نادرست است؟
 (۱) قدرت خلیفه عباسی را به دارالخلافه و نظارت بر امور شرعی محدود کردند.
 (۲) تلاش زیادی برای حذف نام خلیفه از خطبه و سکه و تسلط بر بغداد انجام دادند.
 (۳) از لحاظ نظامی بر عناصر ترک و از نظر اداری و سیاسی بر عناصر ایرانی تکیه داشتند.
 (۴) موفق شدند حدود ایران را به وسعت عهد ساسانیان برسانند و فرهنگ ایرانی را در آن منتشر کنند.
- ۱۳۳- رونق و اقتدار سیاسی دولت سامانیان در دوره حکمرانی نصر بن احمد مرهون چه بود؟
 (۱) تدبیر و کردانی امیر نصر بن احمد
 (۲) حمایت خلیفه از نصر بن احمد
 (۳) تدبیر و کردانی وزیران و فرماندهانی چون جیهانی و بلعمی
 (۴) تدبیر و کردانی وزیرانی چون ابوعبدالله جیهانی و ابولفضل بلعمی
- ۱۳۴- از اسباب استقبال باذوسپانان از ظهور زیدیه در دیلم و طبرستان چه بود؟
 (۱) رقابت با آل زیار و آل بویه و تلاش در جهت حذف آنها
 (۲) حمایت از زیاریان در مقابل آل بویه با پشتوانه مذهبی
 (۳) استفاده تاکتیکی از قدرت مذهبی و اجتماعی آنان برای تقویت بنیه حکومتی خودشان
 (۴) دوستی و تفاهم اهل رویان و کلار با طوایف گیل و دیلم که دعوت داعیان شیعه در بین آنها پذیرفته شده بود.
- ۱۳۵- کدام عبارت درباره دولت غزنوی پس از شکست از سلجوقیان در دندانقان درست است؟
 (۱) پس از شکست دندانقان دولت غزنوی منقرض شد.
 (۲) سلطه آن پس از مدتی بر خراسان به پایتختی غزنه پایان یافت.
 (۳) سلطه آن بر خراسان شرقی به پایتختی غزنه و بعد لاهور ادامه یافت.
 (۴) پس از شکست دندانقان دولت غزنوی به پایتختی غزنه رسماً تابع دولت سلجوقی گردید.
- ۱۳۶- کدام عبارت دلالت بر گسترش سیاسی تشیع در ایران پس از عصر ایلخانان تا صفویه دارد؟
 (۱) تشکیل دولت سربداران و آق قویونلوها و ظهور خاندان‌های شیعی صفوی و مرعشیان
 (۲) تشکیل دولت سربداران و قراقویونلوها و ظهور خاندان‌های شیعی مرعشیان، آل کیا و مشعشیان
 (۳) تشکیل دولت سربداران و آق قویونلوها و ظهور خاندان‌های شیعی مرعشیان، مشعشیان و سلغریان
 (۴) تشکیل دولت سربداران و قراقویونلوها و ظهور خاندان‌های شیعی آل کیا، بنی کاکویه و آل جلایر
- ۱۳۷- درباره الجزایر سده ۱۹ کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) عبدالقادر عاقبت به اسارت به تولون فرانسه فرستاده شد و همانجا به شهادت رسید.
 (۲) عبدالقادر پس از شکست‌های خود از حکمرانان فرانسوی به خاک مراکش پناه برد.
 (۳) از طوایف بربر که با حکمران فرانسوی‌ها درگیر شدند در قبیله ینی، زنی به نام لالافاطمه ادعای پیامبری کرد و قبایل اطراف را با خود همراه کرد.
 (۴) عبدالقادر در سن جوانی با عنوان امیرالمؤمنین بر ضد فرانسویان اعلان جهاد داد و بزودی در شمال آفریقا ناجی اسلام شناخته شد.

۱۳۸- شورش‌های اهل ذمه در مصر و شام در سده‌های نخستین بیشتر از چه عاملی سرچشمه می‌گرفت؟

- (۱) اشغال سرزمین ایشان از سوی عرب.
- (۲) نابودی فرهنگ و زبان ایشان از سوی عربان مسلمان.
- (۳) ظلم و ستم مالیاتی و رفتار بد کارگزاران.
- (۴) بازیابی هویت فرهنگی گذشته خود که در معرض هجوم اعراب قرار گرفته بود.

۱۳۹- درباره لوئی نهم که در جنگ هفتم صلیبی به اسارت درآمد کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) وی در ۶۵۲ ق به سبب اغتشاشات فرانسه بر کشورش بازگشت.
- (۲) وی از اسماعیلیان شام و مغولان برای دشمنی با مسلمانان بهره می‌برد.
- (۳) وی با تحریک ممالیک موجبات قتل تورانشاه ایوبی را فراهم آورد.
- (۴) وی در عکا ماند تا از اختلافات ایوبیان و ممالیک برای آزادی بیت‌المقدس و اسرای صلیبی استفاده کند.

۱۴۰- بیبرس چه نیازی به احیای خلافت عباسی در مصر داشت؟

- (۱) کسب مشروعیت برای ممالیک تازه به سلطنت رسیده
- (۲) وحدت مسلمانان در مقابله با مغولان که مصر را تهدید کرده بودند.
- (۳) برتری طلبی و حس سیادت بر دیگر حکومت‌های اسلامی در سرزمین‌های اسلامی
- (۴) برای مقابله با تحریکات ایوبیان که برای احیاء مجدد سلطنت خود می‌کوشیدند.

فرهنگ و تمدن اسلامی:

۱۴۱- کدام دسته از وظایف زیر در حیطة اختیارات محتسب نیست؟

- (۱) نظارت بر قیمت‌ها و موازین
- (۲) نظارت بر حمل و نقل دریایی
- (۳) نظارت بر کحالان و داروسازان
- (۴) رسیدگی به مظالم

۱۴۲- کدام عبارت درست است؟

- (۱) خط تحریری نسخ را رضا عباسی ابداع کرد و میرعلی الکاتب به اوج کمال رساند.
- (۲) خط تحریری ایرانی نستعلیق را سلطان علی مشهدی ابداع کرد و میرعلی به کمال رساند.
- (۳) خط تحریری ایرانی نستعلیق را میرعلی ابداع کرد و نمونه برجسته آن کارهای سلطان علی مشهدی است.
- (۴) خط نستعلیق نوعی خط تحریری عربی بود که ابن مقله آن را ابداع کرد و بعد میرعلی آن را به کمال رساند.

۱۴۳- ساختن مقابر بزرگان به شکل برج و قبه در کدام دوره تاریخی اهمیت خاص معماری پیدا کرد؟

- (۱) سلجوقیان
- (۲) تیموریان
- (۳) سامانیان
- (۴) مغولان هند

۱۴۴- کدام سرزمین در جهان اسلام از قدیم الایام تا اواخر دوره قرون وسطای اروپا مرکز صنعت نساجی کتان بود؟

- (۱) سند
- (۲) مصر
- (۳) هند
- (۴) جزیره

۱۴۵- کتاب بغیة الطلب فی تاریخ حلب

- (۱) فرهنگنامه‌ای تاریخی است درباره رجال و امرای شام بر حسب موضوع.
- (۲) کتابی است در طبقات محدثان و راویان مرتبط با حلب.
- (۳) کتابی است در تاریخ محلی حلب مشتمل بر اوضاع جغرافیایی، سیاسی و....
- (۴) از تواریخ سیاسی است مربوط به دولت‌های مسلمان در شام و حلب.

۱۴۶- کدام مورخ برجسته مسلمان در کتاب خود از معجزات و سیاسات انبیاء سخن نگفته است و چرا؟

- (۱) مسکویه - آن را جعلی و ساختگی می‌دانست.
- (۲) مسکویه - آن را خارج از حوزه تجارب بشری می‌دانست.
- (۳) مسعودی - به تاریخ اقوام توجه داشت و نه به تاریخ انبیاء.
- (۴) مسعودی - آن را از سنخ موضوعات کلامی می‌دانست و نه تاریخی.

۱۴۷- کدام مورد برانگیزه‌ها و اهداف تاریخ‌نگاری مورخان مسلمان همواره تأثیر مؤثرتری داشته است؟

- (۱) آموزه‌های تاریخی قرآن
- (۲) آموزه‌های تاریخی حدیث
- (۳) فضای اجتماعی و مذهبی
- (۴) فضای فرهنگی و سیاسی

۱۴۸- آثار کدام مورخ بیشتر قالب و صورت تک نگاری داشت؟

- (۱) مدائنی
- (۲) بلاذری
- (۳) عروة بن زبیر
- (۴) ابو حنیفه دینوری

- ۱۴۹- مفهوم کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) هر قومی دارای رویدادها و تحولات مهم تاریخی قابل ذکر است.
 (۲) هر قومی دارای رویدادها و تحولات مهم تاریخی قابل ذکر نیست.
 (۳) سنت تاریخ‌نگاری مستلزم درک ضرورت حفظ و ثبت رویدادها و تحولات است.
 (۴) فقدان سنت تاریخ‌نگاری به معنای فقدان پیشینه تاریخی نیست.
- ۱۵۰- کدام مورد از اشارات خلافت نیست؟
 (۱) سکه (۲) خطبه (۳) خاتم (۴) طراز
- ۱۵۱- تقسیم مدار قمر به ۲۸ منزل و نیز پیش‌بینی آثار جوّی بر اساس آن در نجوم اسلامی برگرفته از کدام میراث نجومی است؟
 (۱) یونانی (۲) ایرانی (۳) عربی (۴) هندی
- ۱۵۲- کدام مورد در پزشکی اسلامی جزء «سته ضروریه» نیست؟
 (۱) آرامش عاطفی (۲) تعادل اخلاط بدن
 (۳) آب و هوا و تغذیه (۴) خواب و حرکت و سکون بدن
- ۱۵۳- کدام مورد در باره موقعیت اجناد شام به ترتیب از شمال به جنوب درست است؟
 (۱) عواصم - حلب - حمص - فلسطین - اردن
 (۲) ثغور - عواصم - حمص - اردن - فلسطین
 (۳) ثغور - قنسرین - حلب - فلسطین - اردن
 (۴) قنسرین - حمص - دمشق - اردن - فلسطین
- ۱۵۴- درباره ابله کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) بندری تجاری در کنار شط‌العرب که کشتی‌های بغداد از راه دجله به آنجا آمد و شد می‌کردند.
 (۲) شهری است قدیمی که تخطیط آن حداقل به زمان ساسانیان برمی‌گردد و دارای موقعیت تجاری و نظامی بود.
 (۳) شهری است اسلامی که پس از ساخت بصره در نزدیکی آن و در کنار دجله برای پشتیبانی تجاری بصره تخطیط شد.
 (۴) شهری است بر کنار رودی به همین نام، با هور و گردابی بزرگ که موجب غرق کشتی‌ها می‌شد و در اواخر قرن دوم این هور با سنگ پر گردید.
- ۱۵۵- بلاد نوبه کجاست و اهمیت تسلط مسلمانان بر آن چه بود؟
 (۱) مغرب - اقتصادی (۲) جنوب مصر علیا - سیاسی، نظامی
 (۳) مغرب - سیاسی، نظامی (۴) جنوب مصر علیا - اقتصادی
- ۱۵۶- کتاب صورة الارض ابن حوقل در مقایسه با دیگر آثار مکتب جغرافیایی بلخی:
 (۱) نقشه‌های کتاب ابوعبدالله مقدسی برگرفته از صورة الارض ابن حوقل است.
 (۲) نقشه‌های بیشتری دارد، ولی کیفیت آنها به نقشه‌های اصطخری نمی‌رسد.
 (۳) کتاب صورة الارض نقشه‌های بیشتر و بهتری را در خود جای داده است.
 (۴) ترسیم نقشه عالم ویژگی کتاب ابن حوقل در مقایسه با آثار مشابه است.
- ۱۵۷- کدام یک از پدیده‌های اقتصادی زیر به دوره امویان مربوط نمی‌شود؟
 (۱) ضرب سکه و اصلاح نظام پولی (۲) آغاز رسم الجاء در زمین‌داری
 (۳) ایجاد رسم تقبل یا التزام در جبايت خراج (۴) مرسوم کردن اقطاع صوافی و اراضی خراجی
- ۱۵۸- مالیات اراضی مفتوح العنوه به طور خاص چه نامیده می‌شود؟
 (۱) خراج (۲) فیء (۳) مکس (۴) اتاوه
- ۱۵۹- کدام عبارت در خصوص فعالیت‌های نجومی ابوعبدالله بتانی درست است؟
 (۱) تحقیق درباره حرکت نقطه اوج خورشیدی و اندازه‌گیری دقیق تقویم اعتدالین و تألیف کتابی در علم انواء
 (۲) نوشتن شرحی بر مجسطی بطلمیوس و توجه ویژه به استفاده از مثلثات کروی در حل مسائل نجومی آن.
 (۳) اندازه‌گیری دقیق حرکت نقطه اوج خورشیدی از زمان بطلمیوس تا زمان خودش که نتایج آن در زیج صابی مضبوط است.
 (۴) تألیف زیجی که بعدها توسط مسلمة مجریطی برای نصف‌النهار قرطبه تنظیم و از سوی آدلاردوبات به لاتین ترجمه گردید.

- ۱۶۰- کدام دسته از علوم زیر در احصاء العلوم فارابی ذیل علوم تعلیمی جای گرفته است؟
 (۱) حساب، هندسه، موسیقی، نجوم، تنجیم و کیمیا
 (۲) فلسفه، منطق، حساب، هندسه، نجوم و موسیقی
 (۳) طب، فلسفه، منطق، حساب، هندسه، موسیقی و نجوم
 (۴) عدد، هندسه، مناظر، موسیقی، نجوم، اثقال و حیل
- ۱۶۱- کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) المقنع فی الحساب الهندی در قرن ۵ توسط ابوالحسن نسوی به دو زبان فارسی و عربی تألیف گردید.
 (۲) در جهان اسلام از قرن ۴ با رواج ارقام هندی و نظام اعشاری، حساب ستینی کاربرد خود را کاملاً از دست داد.
 (۳) ابوالحسن اقلیدسی در کتاب الفصول فی الحساب الهندی روش‌های محاسبه هندی را با حساب الید تلفیق کرد.
 (۴) اثری که نخستین بار ارقام هندی به وسیله آن به مغرب زمین انتقال یافت کتاب الجمع و التفریق خوارزمی بود که امروزه فقط ترجمه لاتینی آن مانده است.
- ۱۶۲- درباره بیمارستان‌های اسلامی کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) محور فعالیت و مرکز طلوع پزشکی اسلامی، بیمارستانی بود که در قرن اول هجری توسط عبدالملک تأسیس گردید و اولین ترجمه‌ها و تحقیقات طبی در آن صورت گرفت.
 (۲) اولین بیمارستان واقعی با همه لوازم آن به اقتضای روز، توسط هارون در بغداد تأسیس و جبرائیل بن بختیشوع جندی شاپوری به ریاست آن گماشته شد.
 (۳) رازی پیش از ورود به بغداد ریاست بیمارستانی را در ری بر عهده داشت و همو بود که کتابی درباره شرایط و ضروریات یک بیمارستان تألیف کرد.
 (۴) مهمترین و مجهزترین بیمارستان اسلامی مصر، بیمارستان منصور بود که در قرن هفتم هجری توسط قلاوون مملوکی در قاهره بنا گردید.
- ۱۶۳- به کدام امیر در نهاد امارت، «امیر خاص» گفته می‌شد؟
 (۱) امیری که از سوی خلیفه لقب سلطان یا امیر الامراء گرفته باشد.
 (۲) امیری که حق دخالت در امور قضائی و مالی قلمرو امارت خود را نداشت.
 (۳) هرگاه امیری از سوی خلیفه به مأموریت ویژه در قلمرو امیری دیگر فرستاده می‌شد.
 (۴) امیری که برای یک مأموریت مشخص از طرف خلیفه به جایی اعزام می‌شد.
- ۱۶۴- علت اصلی اختلاف فارابی با رازی در عقاید فلسفی چیست؟
 (۱) روشی (۲) کلامی (۳) مذهبی (۴) موضوعی
- ۱۶۵- مراکز و شهرهای اصلی سه دیار ربیع، مضر و بکر به ترتیب کدام است؟
 (۱) موصل، رقه، آمد (۲) رقه، آمد، موصل (۳) حران، رها، حدیثه (۴) حدیثه، حران، رها
- ۱۶۶- درباره مدرسه صالحیه کدام عبارت درست است؟
 (۱) صلاح‌الدین ایوبی آن را به جهت رقابت با مدرسه مستنصریه بغداد در قاهره ساخت.
 (۲) این مدرسه به سبک ساختمانی مدرسه نظامیه بغداد و به یاد بود صلاح‌الدین ایوبی ساخته شد.
 (۳) ملک کامل ایوبی آن را برای یادبود ملک صالح و برای محدثان چهارمذهب اهل سنت ساخت.
 (۴) ملک صالح نجم‌الدین آن را برای استفاده مذاهب چهارگانه اهل سنت ساخت.
- ۱۶۷- چرا افضل بن بدرالجمالی، فرمان بستن دارالعلم فاطمی را صادر کرد؟
 (۱) به دلیل نفوذ رجال سنی مذهب و هواداران نزار در دارالعلم.
 (۲) اقدامی نمادین برای مبارزه با مبانی فکری خلافت فاطمی.
 (۳) نشانه قدرت نمایی وزیران در برابر خلفا که آغازی برای دوره وزارت بود.
 (۴) خنثی کردن توطئه پیروان نزار برای بازگرداندن وی به منصب خلافت.
- ۱۶۸- در اروپا شکوفایی مراکز آموزش زبان‌های شرقی اسلامی به ترتیب در کدام کشور، چه زمانی و به وسیله کدام افراد یا فردی رخ داد؟
 (۱) آلمان - اوایل قرن ۱۹ - فلوگل و فلاشر
 (۲) انگلیس - اواخر قرن ۱۸ - ویلیام بدویل
 (۳) فرانسه - اوایل قرن ۱۹ - سیلوستر دوساسی
 (۴) هلند - اواخر قرن ۱۸ - آدریان ریلاند

- ۱۶۹- مهم‌ترین اتفاق در بیست و نهمین کنگره شرق‌شناسی در ۱۹۷۳ چه بود؟
- (۱) تصمیم بر چاپ جدید دائرةالمعارف اسلام با رویکردی نو.
 - (۲) اعلام و حیاتی بودن اسلام و احترام به قرآن و پیامبر (ص).
 - (۳) ورود شرق‌شناسان غیر اروپایی و مسلمان به جرگه خاورشناسان.
 - (۴) اعلام مرگ خاورشناسی سنتی و ختم کنگره‌های خاورشناسی و آغاز دوره نو در این مطالعات.
- ۱۷۰- رشد انگیزه‌های علمی در مطالعات اسلامی غربیان بیشتر مرهون کدام عامل است؟
- (۱) خروج مراکز علمی و دانشگاهی از سلطه کلیسا و دولت‌ها
 - (۲) کاهش نیاز غرب به شناخت جهان اسلام به روش سنتی
 - (۳) رشد آگاهی‌های دینی مسلمانان و غربیان نسبت به یکدیگر
 - (۴) تغییر نگرش حکومت‌های غربی از استعماری به بسط دموکراسی در کشورهای اسلامی

پژوهش‌های
موسسه
پژوهش‌های
پژوهش‌های

